

Protokoll 2/2024

fört vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde
tisdagen den 20 februari 2024 kl. 17:00-17:15, Gamla
biblioteket, Tekniska nämndhuset

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP) Ordförande
Elin Hjelmestam (L) Vice ordförande
Felicia Schartner Giertha (S)
Fredrik Pettersson (S)
Emelie Stark (S)
Bjarne Snis Sigtryggsson (S)
Deniz Butros (V)
Maria Mustonen (V)
Torbjörn Erbe (M)
Fritz Lennaárd (M)
Anders Edin (SD) ersätter Tapani Juntunen (SD)
Joakim Rönnbäck (L) ersätter Vakant (M)
Maja Boström (C) ersätter Ashna Ibrahim (C)

Ersättare

Celal Altun (S)
Felix Antman Debels (S)
Elsa Wiberg (S)
Leo Müller (V)
Frida Nehrfors Hultén (V)

Övriga närvarande

Anna Hadenius Förvaltningschef
Mikael Nyberg Avdelningschef
Daniel Persson Avdelningschef
Maria Svanholm Avdelningschef
Björn Söderlund Utvecklingschef
Emily Tjäder Tjänsteman
Malin Tappefur Avdelningschef
Kerstin Thörner Nämndsekreterare
Gabriel Dorrian Werner Borgarrådssekreterare
Luis Lopez Personalföreträdare
Miriam Adolfsson Tjänsteman

Justerare

Åsa Lindhagen, Elin Hjelmestam

Datum för justering

2024-02-20

Paragraf

§8

**Stockholms
stad**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Protokoll nr 2/2024

2024-02-20

Sekreterare

Kerstin Thörner

§ 8**Stockholms stads säkerhetsprogram**

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/1267

Dnr 2023-24804

MF 2023/125

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på kommunstyrelsens remiss.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig med hänvisning till sitt förslag.

Maja Boström (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1. Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Deniz Butros m.fl. (V), vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) och Anders Edin (SD) föreslår (se beslutet).
2. Torbjörn Erbe m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna försvlatningens förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Omvärldsläget som råder inför antagandet av ett nytt säkerhetsprogram skiljer sig markant från den situation som rådde vid antagandet av det föregående programmet. I egenskap av huvudstad och landets ekonomiska, politiska, kulturella och mediala centrum kan Stockholm antas vara särskilt utsatt för antagonistiska hot, attentat och dödligt våld. Då Stockholm stad ansvarar för nästan en tiondel av landets befolkning är det angeläget att säkerhetsarbetet fungerar väl. God beredskap och redundans i stadens verksamheter och digitala system ska aldrig vara valbart.

Säkerhetsprogrammet är tätt sammanlänkat med andra stadsövergripande styrdokument och det är angeläget att samordningen mellan central och lokal nivå fungerar på ett tillfredsställande sätt. Det nya säkerhetsprogrammet konstaterar att den centrala krisledningen ska öva årligen och kriskrisledningsnämnden minst en gång per mandatperiod. Med anledning av det osäkra omvärldsläget framhåller vi vikten av att förvaltningar, nämnder och styrelser också har fått möjlighet att öva på olika potentiella scenarion.

Det nya säkerhetsprogrammet är för inte minst miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet starkt sammankopplat med stadens Miljöprogram. Inte minst kopplat till hanteringen av extremväder och klimatförändringar. Då ett reviderat Miljöprogram ännu inte presenterats är det därför ännu oklart hur stadens faktiska arbete med både trygghet, säkerhet och hantering av exempelvis extremväder kommer gå till.

Vidare kan säkerhetsprogrammet inte vara ett statiskt dokument under programperioden utan behöver syfta till att konkret stärka Stockholms motståndskraft och beredskap.

3. Maja Boström (C) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna förslag på nytt säkerhetsprogram, samt att därutöver anföra följande:

Vi i Centerpartiet välkomnar revideringen av Stockholms stads viktiga säkerhetsprogram men saknar resonemang kring det stora ansvar staden rimligtvis borde ha för förtroendevalda politikernas säkerhet.

Den politiska debatten har blivit råare och färre engagerar sig i politiska partier idag samtidigt som att hotet mot förtroendevalda ökar. 25 procent av alla förtroendevalda har någon gång varit utsatta för någon form av trakasserier, hot eller våld enligt Brottsförebyggande rådet. Det är ett hot mot individer såväl som familjer och i förlängningen hela vårt demokratiska samhälle.

Hot och hat mot förtroendevalda lyfts visserligen som ett eget avsnitt i säkerhetsprogrammet men inriktningen och ambitionen tycks inte ha följt med den komplexa hotbild som förtroendevalda allt för ofta utsätts för i sin roll som beslutsfattare. De påverkansförsök och hot som förtroendevalda kan utsättas för i sitt beslutfattande är mer komplex än den säkerhet som är specifikt kopplat till

nämnder och bolagens fysiska möten. Hotfulla situationer och våld kan uppstå utifrån att en person har ett politiskt uppdrag.

Hotet mot de demokratiska processerna kan komma från olika håll. Stater, aktörer inom den organiserade brottsligheten och enskilda missnöjda medborgare kan genom hot, politisk påverkan och hat ha direkt inverkan på politiska beslut inom t.ex. socialtjänst, tillsyn, upphandling m.m. De förtroendevalda som lyfts särskilt i programmet: borgarråd, fullmäktiges presidium och gruppledare utgör en allt för snäv krets. Det ter sig till exempel märkligt och som en tydlig brist i programmet att fullmäktigeledamöters säkerhet inte nämns. Stadsledningskontoret borde rimligtvis ha och ta ett särskilt ansvar även för dessa.

Det knappa stycket som berör förtroendevalda i säkerhetsprogrammet bemöter inte den komplexa och mångfacetterade hotbilden som stadens förtroendevalda riskerar att möta i dagens samhälle. Stockholms stad behöver på en övergripande nivå säkerställa att vår liberala demokrati värnas och att politiskt engagerade personer känner sig trygga i sitt arbete och engagemang över hela staden.

Samhället behöver kunna hantera många olika kriser, inte minst ligger ett stort ansvar på Stockholms stad att utveckla arbetet med klimatanpassning och rusta staden för framtida extremväder. Den styrande majoriteten måste prioritera och lägga fokus på skyfallsåtgärder och motverkande av värmeöar utifrån värmekarteringen med prioritet på platser med störst behov. Säkerställa att prioriterade skyfallsåtgärder genomförs, samt att skapa incitament för fastighetsägare att genomföra skyfallsåtgärder. Nämnden ska utgöra stöd för stadens samlade skyfallsarbete. Asfalterad mark ska brytas upp för att tillföra mer grönska och hantera skyfall. Därtill behövs klimatanpassningsåtgärder i form av upprustning av vattenledningsnätet, reningsverk och dagvattenhantering. Utan klimatanpassning kan pågående samhällsutveckling leda till ökad sårbarhet i samhället, med stora framtida kostnader.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertha m.fl. (S), Deniz Butros m.fl. (V), vice ordföranden Elin

Hjelmestam (L) och Anders Edin (SD).

Särskilt uttalande

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Felicia Schartner Giertta m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Med revideringen av säkerhetsprogrammet vill vi i Stockholms stad tydliggöra vår höga ambition för säkerhetsfrågorna samt inte minst anpassa verksamheterna till rådande omvärldsförutsättningar. Därför är det av stor vikt att den övergripande hotbilden mot staden och vårt samhälle ses i ett brett perspektiv. Klimatförändringarna är numera ett faktum även i Sverige och utgör ett allvarligt hot som både kan påverka centrala funktioner i staden och få direkta konsekvenser för enskilda medborgare. Därför är det positivt att klimatförändringarna omnämns i programmet som ett reellt hot.

I det föreslagna programmet saknar vi dock hotet mot den biologiska mångfalden och hur artutrotningen riskerar att påverka staden ur ett säkerhetsperspektiv. Här är inte minst livsmedelssäkerheten en central fråga som påverkas av både artutrotningen och klimatkrisen. I programmet saknas dock risk- och sårbarhetsanalyser av hur ett förändrat klimat och artutrotning kan komma att påverka livsmedelssäkerheten och livsmedelsförsörjningen för staden.

Varje dag serverar staden mat till mer än 160 000 barn och elever i stadens förskolor och skolor samt i äldreboenden, skyddade boenden för våldsutsatta kvinnor och barn, akutboenden för personer som lever i hemlöshet samt hemma hos äldre eller personer med funktionsnedsättning via hemtjänsten. Detta är samhällsviktig verksamhet för särskilt sårbara grupper vars grundläggande behov av näring måste kunna tillgodoses även i händelse av kris.

Idag har Sverige en självförsörjningsgrad på knappt 50 % och i Stockholm ligger nivån under 10 %. Merparten av den mat som konsumeras i Stockholms stad är importerad från andra länder, både inom och utanför EU.

IPCC slår fast att det finns en hög trolighet att världens matsystem kommer att påverkas markant av de pågående klimatförändringarna (källa: <https://www.ipcc.ch/srccl/chapter/chapter-5/>). Stigande temperaturer, extrem torka med knappa vattenresurser, kraftig nederbörd och översvämningar samt utrotning av pollinatörer ändrar helt förutsättningarna för mat- och

livsmedelsproduktion och hotar vår tillgång till importerade livsmedel. Det kommer i sin tur att leda till ökade matpriser och ökade orättvisor som konsekvens. Även artutrotningen utgör ett stort hot mot vår framtida livsmedelsförsörjning.

Som en stor livsmedelskonsument behöver staden därför arbeta strategiskt och långsiktigt för att förebygga och minimera riskerna för vår livsmedelsförsörjning. Staden behöver också tillsammans med näringslivet och civilsamhället utreda möjligheten att öka stadens självförsörjningsgrad.

Vi anser att programmet behöver kompletteras med risk- och sårbarhetsanalyser relaterade till klimatförändringarnas och artutrotningens hot mot stadens livsmedelsförsörjning samt med hur staden ska arbeta för att förebygga och minimera negativa konsekvenser av bristande tillgång på livsmedel.

Handlingar i ärendet

- MF 2023/125-2 08 2023-24804 Stockholms stads säkerhetsprogram
- MF 2023/125-2.1 08 2023-24804 Bilaga 1 Stockholms stads säkerhetsprogram
- MF 2023/125-2.2 08 2023-24804 Bilaga 2 KS tjänsteutlåtande

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Elin Hedda Susan,Hjelmestam	2024-02-21
Åsa Maria,Lindhagen	2024-02-21